

Lubelskie

2022 KONWENT MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP

Stanowisko przygotowane przez Województwo Mazowieckie

STANOWISKO NR 3/2022 KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP Z DNIA 21 września 2022 r.

w sprawie archiwizacji dokumentacji projektów realizowanych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych i Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w perspektywie 2014-2020

Konwent Marszałków Województw RP przekazuje niniejszym stanowiskiem swoje wątpliwości dotyczące problemu archiwizacji dokumentacji projektów realizowanych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych i Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w perspektywie 2014-2020.

Wdrażanie regionalnych programów operacyjnych w perspektywie 2014-2020 zbliża się do końca. Obsługa zrealizowanych projektów wygenerowała obszerną dokumentację papierową oraz elektroniczną (w Lokalnych Systemach Informatycznych – LSI oraz w centralnym systemie teleinformatycznym SL2014), która zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. *o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 z późn. zm.) stanowi dokumentację niearchiwalną (brakowaną wyłącznie za zgodą dyrektora właściwego archiwum państwowego) lub materiały archiwalne (przekazywane do archiwów państwowych). Szczegółowy sposób postępowania z dokumentacją (w tym archiwizacją akt) w urzędach marszałkowskich reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. *w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych* (Dz. U. z 2011 r. Nr 14 poz. 67, z późn. zm.).

Głównym problemem w ramach archiwizacji jest przetworzenie informacji zgromadzonych w SL2014 – w tej kwestii każde z województw musi zmierzyć się z ograniczeniami SL2014, który pomimo wstępnych planów nie jest systemem dziedzicowym w myśl przepisów kancelaryjnych i nie został wyposażony w moduł „archiwum” (brak możliwości przekazania akt spraw do archiwum zakładowego, a w przyszłości także do właściwego archiwum państwowego).

System ten służy wsparciu procesów związanych z obsługą projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, dotyczącą etapu rozliczania projektu i nie jest zintegrowany z obowiązującymi w jednostkach publicznych systemami klasy EZD. Zgromadzone w SL2014 dokumenty stanowią więc część akt spraw, które w sposób uporządkowany i kompletny powinny zostać przekazane do archiwum zakładowego. Aby móc przeprowadzić tradycyjną (papierową) archiwizację projektów, należałoby wydrukować dokumentację dotyczącą rozliczania i zatwierdzania wniosków o płatność (istniejącą dotychczas tylko w wersji elektronicznej) z SL2014

i powiązać z prowadzonymi aktami spraw. Ten sposób jednak nie rozwiąże w pełni zaistniałego problemu, gdyż wydruki z SL2014 nie będą zgodne z obowiązującym systemem kancelaryjnym, wynikającym z niego obiegiem dokumentów/pism oraz właściwym sposobem dekretacji, akceptacji i podpisywania dokumentów. Tym samym nie będą spełniać wymagań wynikających z ww. przepisów, jak również wytycznych Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

Ponadto wydruk z systemu nie jest oryginałem dokumentu. Oryginał został wytworzony jako wersja elektroniczna, po wydrukowaniu jako wizualizacja dokumentu elektronicznego nie podlega archiwizacji. Dodatkowo skala dokumentów przetwarzanych w SL2014 oraz ich skomplikowana struktura (czytelny wydruk w formacie A4/A3 w wielu przypadkach jest niemożliwy) sprawiają, że wydrukowany materiał będzie w istotnym zakresie nieczytelny, niekompletny, pozbawiony istotnych funkcji (możliwość przeszukiwania danych) i znamion oryginalnego dokumentu elektronicznego (np. sygnatury czasowe).

W celu właściwego uzupełnienia dokumentacji należałoby drukować dokumenty wraz z metadanymi, co podwaja liczbę dokumentów koniecznych do drukowania. Pomimo tego, że dokumentacja projektowa pochodząca z SL2014 jest dokumentacją niearchiwalną i może podlegać brakowaniu za zgodą dyrektora właściwego archiwum państwowego, to część z niej – po dokonaniu przez pracowników właściwego archiwum państwowego oceny wartości historycznej - może zostać zakwalifikowana jako materiały archiwalne, które będzie należało przekazać do właściwego archiwum państwowego.

Kolejnym problemem związanym z brakiem w SL2014 modułu do archiwizacji będzie utrudniony/ niemożliwy dostęp do dokumentacji w przypadku konieczności udostępnienia jej na potrzeby organów ścigania czy kontroli po utracie przez instytucje dostępu do tych systemów. Należy również zaznaczyć, że nawet po wydrukowaniu dokumentów z systemów nie będzie możliwości potwierdzenia ich autentyczności – oryginał jest dokumentem cyfrowym, a wydruk tylko jego wizualizacją.

Do bieżącego użytku konieczne byłoby zapisywanie wszystkich dokumentów wraz z metadanymi na nośnikach elektronicznych i przechowywanie ich w teczce projektu. Takie rozwiązanie wymaga ogromnych nakładów pracy oraz środków finansowych. Ponadto, przy takim działaniu występuje ogromne ryzyko błędu ludzkiego. Opisany problem dotyczy bardzo dużego zbioru.

Istotnym jest fakt, iż z założenia systemy te miały ograniczyć dokumentację papierową do niezbędnego minimum. Dlatego, nie do zaakceptowania jest rozwiązanie, w ramach którego poszczególne informacje z systemów będą drukowane wraz z metadanymi lub eksportowane do pdf manualnie przez pracowników.

Mając na uwadze, że okres programowania 2014-2020 kończy się, a przed każdym z województw czekają już kolejne zadania związane z wdrażaniem nowego programu regionalnego, Konwent Marszałków Województw RP postuluje, aby podjąć systemowe działania, które umożliwią instytucjom zarządzającym i pośredniczącym sprawne wykonanie archiwizacji dokumentacji z systemu SL2014. Warto podkreślić, iż problem braku możliwości łatwego i szybkiego zarchiwizowania dokumentacji zawartej w SL2014 nie dotyczy tylko Instytucji Zarządzających i Instytucji Pośredniczących, ale także bardzo licznej grupy Beneficjentów.

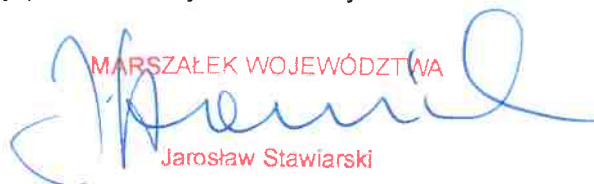
Wypracowanie i wprowadzenie ujednoczonego rozwiązania na poziomie centralnym z pewnością będzie korzystne dla wszystkich instytucji, zaangażowanych we wdrażanie funduszy europejskich, na każdym z poziomów.

Należy również zaznaczyć, że zakup narzędzia, które umożliwi pobranie danych z SL2014 i LSI (w tym SOWA), a następnie zapisanie ich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie wymagań technicznych formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych (Dz.U. z 2006 r. poz. 1519) indywidualnie, przez każdą instytucję zarządzającą może stanowić niegospodarność w wydatkowaniu środków publicznych.

Dodatkowo należy rozważyć rozszerzenie zakresu danych podlegających archiwizacji z CST tak, aby oprócz danych z aplikacji głównej SL2014, uwzględnić również informacje zawarte w aplikacji raportującej SRHD. Generowane raporty stanowią agregację danych CST i są niezbędne dla prawidłowego rozliczenia programów operacyjnych z Komisją Europejską oraz stanowią ścieżkę audytu.

Ponadto należy zauważyć, iż w projekcie Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 zawarto zapis: „CST2021 wspiera realizację części zadań instytucji w związku z realizacją programów i nie jest systemem dziedzinowym w kontekście przepisów kancelaryjnych. Procesy archiwizacji powinny przebiegać poza systemem i w odniesieniu do tej części informacji/ dokumentacji, którą odpowiednie instytucje uznają za stanowiącą dokumentację sprawy”. Z uwagi na tożsame podejście w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 zasadnym byłoby wypracowanie wspólnego, jednolitego rozwiązania w zakresie archiwizacji danych znajdujących się w projektowanym Centralnym systemie teleinformatycznym CST2021. Biorąc pod uwagę, że przedmiotowe Wytyczne są obecnie w procesie konsultacji zwracamy uwagę, że analogiczne problemy dotyczące archiwizacji danych w Centralnym systemie teleinformatycznym CST2021 mogą pojawić w perspektywie finansowej 2021-2027.

Konwent Marszałków Województw RP kieruje niniejsze stanowisko na ręce Pana Grzegorza Pudy, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej oraz do Pana Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z prośbą o podjęcie działań mających na celu wdrożenie w Centralnym systemie teleinformatycznym (zarówno dla perspektywy finansowej 2014-2020 jak i 2021-2027) ujednoczonego rozwiązania na poziomie centralnym w zakresie archiwizacji przetwarzanych tam danych.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Jarosław Stawiarski

Stanowisko kieruje się do:

1. Pana Grzegorza Pudy, Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.
2. Pana Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Do wiadomości:

1. Pana Pawła Pietrzyka, Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

